

Náhrada škody

Porušení povinnosti žalovaného spočívající v provedení řádné kontroly zadávací dokumentace vyplývající z mandátní smlouvy, nemůže založit povinnost nahradit škodu, která vznikla tím, že žalovaný na nedostatky výslovně neupozornil, a na vyžádanou radu žalobcem (příjemcem dotace) popřel možnost krácení dotace z důvodů nedostatků zjištěných poskytovatelem dotace (správním orgánem), když z podkladů provedené kontroly tato možnost vzniku škody vyplývala a žalobce (příjemce dotace) byl povinen ve smyslu § 384 odst. 1 obč. zák. učinit potřebná opatření potřebná k odvrácení škody.

(Rozsudek Nejvyššího soudu České republiky sp.zn. 23 Cdo 5322/2016, ze dne 16.11.2017)

Nejvyšší soud České republiky rozhodl ve věci žalobce Město Vyškov, se sídlem ve V., proti žalované ENVI Agentura Trunda s.r.o., se sídlem v O., ve věci vedené u Okresního soudu v Olomouci pod sp. zn. 29 C 441/2012, o dovolání žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě - pobočka v Olomouci ze dne 15. června 2016, č. j. 75 Co 36/2016-403, tak, že dovolání se zamítá.

Z odůvodnění :

Okresní soud v Olomouci rozsudkem ze dne 13. října 2015, č. j. 29 C 441/2012-345, zamítl žalobu žalobce, aby byla žalovaná zavázána k povinnosti zaplatit žalobci částku ve výši 772 477 Kč s úrokem s příslušenstvím (výrok pod bodem I) a rozhodl o náhradě nákladů řízení (výrok pod bodem II).

V řízení bylo zjištěno, že žalobce a žalovaná uzavřely dne 14. 6. 2010 smlouvu, jejímž předmětem bylo provedení administrativních úkonů v rámci realizace výběrového řízení na veřejnou zakázku cyklostezka ulice B. - H. (dále jen „zakázka“). Činnosti žalované dle mandátní smlouvy směřovaly ke zpracování podkladů a organizaci výběrového řízení na zmíněnou veřejnou zakázku. Konkrétně spočívaly v kontrole projektové dokumentace, která zahrnuje rozpočty, výkresy, technické zprávy apod.

V řízení bylo zjištěno, že poskytovatel dotace (Regionální rada regionu soudržnosti Jihovýchod) provedl kontrolu výběrového řízení veřejné zakázky ze dne 23. 9. 2010. Výsledkem byla specifikace pochybení. V souvislosti s nimi by při žádosti o platbu byla stanovena korekce 10 % hodnoty způsobilých výdajů zakázky. Poskytovatel dotace doporučil zrušit zadávací řízení a provést zadání zakázky na základě nového řízení. V reakci na tuto kontrolu žalovaná doporučila žalobci podepsat smlouvu o dílo s vítězným uchazečem. Žalovaná žalobci sdělila, že je přesvědčena, že postupovala přesně podle zákona a dle jejího názoru žádná korekce ze strany Regionální rady soudržnosti Jihovýchod nenastane.

Dále bylo zjištěno, že výběrové řízení nebylo zrušeno a žalobci byla provedena korekce dotace ve výši 10 % z celkového objemu dotace, jelikož v zadávací dokumentaci byl v rozporu se zákonem o veřejných zakázkách stanoven požadavek na dodání čestného prohlášení o bezdlužnosti a dále že bylo jako hodnotící kritérium mj. stanoveno, že za přiměřenou záruku je považována každá záruka, jejíž délka je vyšší než 1,3 násobek aritmetického průměru záruk obsažených ve všech hodnocených nabídkách. To je v rozporu se zákonem o veřejných zakázkách, smlouvu o poskytnutí dotace, příručkou a obchodním zákoníkem. Dotace byla proto snížena o 772 477 Kč. Tuto částku žalobce požaduje po žalované z titulu náhrady škody způsobené neodborným plněním mandátní smlouvy ze

strany žalované.

V řízení nebylo prokázáno, že by mezi účastníky byla ještě před uzavřením této písemné smlouvy uzavřena ústní mandátní smlouva, jejímž předmětem mělo být podle žalobce zpracování a předání zadávací dokumentace a výzvy k podání nabídek k zakázce. Soud prvního stupně dovodil, že za obsah a úplnost zadávací dokumentace odpovídal žalobce jako zadavatel. Žalovaná byla odpovědná ve vztahu ke zprávě o posouzení a hodnocení nabídek v rámci výběrového řízení pouze za její formální náležitosti a nikoli za věcné posouzení nabídek a procesů, které bylo věcí členů hodnotící komise. Okresní soud dále uzavřel, že žalobci vznikla škoda ve výši 772 477 Kč tím, že v tomto rozsahu došlo ke krácení dotace ve výši 10 % ze způsobilých výdajů. Soud prvního stupně uzavřel, že není dána příčinná souvislost mezi jednáním žalované a vznikem škody. V řízení nebylo prokázáno tvrzení žalobce o tom, že splnil svou prevenční povinnost ve vztahu k předcházení vzniku takové škody tím, že své povinnosti ve vztahu k záruce správnosti postupu při uzavření smlouvy dle výběrové řízení přesunul mandátní smlouvou na žalovanou. Ta jej při zjištění nedostatků v zadávací dokumentaci poskytovatelem dotace ujistila, že může uzavřít smlouvu o dílo s vítězným uchazečem a žalobce neměl důvod jeho sdělení ověřovat. Soud prvního stupně v tomto směru uzavřel, že takový závazek žalované, který měl vyplývat ústní mandátní smlouvy, nebyl prokázán. Žalobce měl možnost na základě výsledků předběžné kontroly výběrové řízení zrušit, zopakovat je a vytýkaným nedostatkům se vyhnout, což však neučinil a akceptoval riziko korekce dotace. Dle soudu prvního stupně tak žalobce porušil ustanovení § 384 odst. 1 obch. zák. a vyloučil příčinnou souvislost mezi jednáním žalované a vznikem škody.

Krajský soud v Ostravě - pobočka v Olomouci rozsudkem ze dne 15. června 2016, č. j. 75 Co 36/2016-403, potvrdil rozsudek soudu prvního stupně (výrok pod bodem I) a rozhodl o náhradě nákladů řízení (výrok pod bodem II).

Odvolací soud zjistil, že dle čl. 7 mandátní smlouvy, kterou mezi sebou strany uzavřely, byla žalovaná povinna zajistit kontrolu veškeré smluvní dokumentace poskytovatelem smluvní dotace před podpisem smlouvy o dílo mezi žalobcem a vybraným uchazečem a doložit o tom písemný doklad. Podstatné bylo provedení kontroly ze strany poskytovatele dotace před uzavřením smlouvy o dílo (nikoli provedení takové kontroly žalovaným). Smyslem tohoto článku bylo zajistit žalobci dostatek informací o tom, zda výběrové řízení proběhlo řádně, a informací nutných pro jeho rozhodnutí, zda lze bez obav ze sankcí a krácení dotace uzavřít smlouvu s vybraným uchazečem. Rozhodnutí o dalším postupu ve výběrovém řízení bylo čistě na žalobci a role žalované měla spočívat pouze v zajištění podkladů (včetně informace o výsledku předložené kontroly poskytovatelem dotace) pro takové rozhodnutí potřebných.

Odvolací soud uzavřel, že soud prvního stupně nepochybil, pokud dospěl k závěru, že neexistoval smluvní závazek žalované ke tvorbě zadávací dokumentace. Lze dovodit, že zadavatel může smluvně zavázat jinou osobu k tvorbě zadávací dokumentace, přičemž takový smluvní závazek nezbavuje zadavatele ve vztahu ke třetím osobám jeho odpovědnosti za její úplnost a správnost dle § 44 odst. 1 zákona č. [137/2006](#) Sb., avšak může znamenat vznik smluvní odpovědnosti mezi zadavatelem a zhotovitelem zadávací dokumentace.

Za situace, když žalovaná nebyla povinna zadávací dokumentaci pro žalobce zpracovat, nemohla vzniknout ani její odpovědnost vůči žalobci za její případný chybný obsah. Žalovaná sice v rámci své smluvní povinnosti zkontrolovat zadávací dokumentaci ve stadiu před jejím zveřejněním neupozornila žalobce na možnou problematičnost části zadávací dokumentace, avšak toto jeho jednání nebylo v přímé příčinné souvislosti s nevyplacením části dotace ze strany poskytovatele. V mandátní smlouvě byla právě za účelem eliminace následků spočívajících v sankcích či nevyplacení (části) dotace z důvodu pochybení při výběrovém řízení stanovena povinnost žalované zajistit

provedení kontroly poskytovatele dotace před dovršením procesu výběrového řízení. Tuto svou povinnost žalovaná splnila.

V tomto směru jsou pak zcela nedůvodné námitky žalobce odkazující na to, že žalobce neměl povinnost dále přezkoumávat rady žalované jako odborníka. Z výše uvedených skutečností vyplývá, že žalobce sám v mandátní smlouvě sjednal povinnost provedení kontroly přímo poskytovatelem dotace a tedy sám takový postup předpokládal. Žalovanou si na poradenskou činnost nesjednal. Pokud tedy žalobce i přes výsledky takové kontroly a jasné stanovisko poskytovatele dotace o budoucím krácení dotace rozhodl o pokračování ve výběrovém řízení, musí sama nést následky takového rozhodnutí.

Odvolací soud proto rozsudek soudu prvního stupně potvrdil.

Rozsudek odvolacího soudu napadl žalobce dovoláním, neboť se odvolací soud ustálené rozhodovací praxe dovolacího soudu a zároveň posuzována otázka hmotného práva v rozhodovací praxi dosud nebyla řešena.

Dovolatel namítá, že v rozhodovací praxi Nejvyššího soudu dosud nebyla řešena otázka, zda lze ustanovení § 348 odst. 1 obchodního zákoníku aplikovat také na situaci, kdy poskytovatel dotace (správní orgán) příjemci dotace (žalobci) sdělil, že pokud příjemce dotace uzavře s vybraným uchazečem smlouvu na plnění, které má být dotováno, poskytovatel dotace přistoupí ke krácení dotace pro chyby v zadávací dokumentaci, resp. pro chyby v zadávacích podmínkách; a mandatář (žalovaná) neupozornil v rozporu se smlouvou mandanta (žalobce) na nedostatky zadávací dokumentace, které způsobily neposkytnutí dotace, avšak mandant (žalobce) již měl tuto informaci před uzavřením smlouvy s vybraným uchazečem od poskytovatele dotace. Mandant i po tomto upozornění trval na tom, že zadávací dokumentace byla v pořádku a je nutné, aby mandatář (zadavatel) smlouvu na plnění s vítězným uchazečem výběrového řízení uzavřel. Rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 29. 11. 2006, sp. zn. 32 Cdo 862/2005, na nyní posuzovanou věc nedopadá, neboť se týká překlepů při zpracování faktur.

V posuzovaném případě se žalobce spoléhal na profesionalitu a odbornost žalované, která ho i přes výtky poskytovatele dotace ubezpečovala o tom, že ke krácení dotace nedojde.

Pochybení žalované nešlo odhalit prostou kontrolou, jak tomu bylo v citovaném rozhodnutí Nejvyššího soudu.

Dovolatelka dále namítla, že prvostupňové rozhodnutí a v návaznosti na něj i rozhodnutí soudu druhého stupně je stíženo nepřezkoumatelností pro nedostatek důvodů.

Dovolatelka proto navrhla, aby Nejvyšší soud zrušil rozhodnutí odvolacího soudu a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

Nejvyšší soud jako soud dovolací (§ 10a o. s. ř.) po zjištění, že dovolání bylo podáno včas (§ 240 odst. 1 o. s. ř.) k tomu oprávněným subjektem (účastníkem řízení), který je řádně zastoupen advokátem (§ 241 odst. 1 a 4 o. s. ř.), posuzoval přípustnost podaného dovolání.

Podle § 237 o. s. ř. není-li stanoveno jinak, je dovolání přípustné proti každému rozhodnutí odvolacího soudu, kterým se odvolací řízení končí, jestliže napadené rozhodnutí závisí na vyřešení otázky hmotného nebo procesního práva, při jejímž řešení se odvolací soud odchýlil od ustálené rozhodovací praxe dovolacího soudu nebo která v rozhodování dovolacího soudu dosud nebyla vyřešena nebo je dovolacím soudem rozhodována rozdílně anebo má-li být dovolacím soudem

vyřešená právní otázka posouzena jinak.

Dovolací soud dovodil, že dovolání je přípustné, jelikož rozhodnutí odvolacího soudu stojí na posouzení otázky, která v rozhodovací praxi Nejvyššího soudu doposud nebyla řešena, tj. aplikace ustanovení § 384 odst. 1 obchodního zákoníku v případě, že poskytovatel dotace (správní orgán) příjemci dotace (žalobci) sdělil, že pokud příjemce dotace uzavře s vybraným uchazečem smlouvu na plnění, které má být dotováno, poskytovatel dotace přistoupí ke krácení dotace pro chyby v zadávací dokumentaci, resp. pro chyby v zadávacích podmínkách; a mandatář (žalovaný) neupozornil v rozporu s mandátní smlouvou mandanta (žalobce) na nedostatky zadávací dokumentace, které způsobily neposkytnutí dotace, avšak mandant (žalobce) již měl tuto informaci o neposkytnutí dotace před uzavřením smlouvy s vybraným uchazečem od poskytovatele dotace.

Podle § 384 odst. 1 obch. zák. platí, že osoba, které hrozí škoda, je povinna s přihlédnutím k okolnostem případu učinit opatření potřebné k odvrácení škody nebo k jejímu zmírnění. Povinná osoba není povinna nahradit škodu, která vznikla tím, že poškozený tuto povinnost nesplnil.

V řízení bylo prokázáno, že činnosti žalované dle mandátní smlouvy směřovaly ke zpracování podkladů a organizaci výběrového řízení na předmětnou veřejnou zakázku. Konkrétně spočívaly v kontrole projektové dokumentace, která zahrnuje rozpočty, výkresy, technické zprávy apod., tj. k administrativní kontrole. Jak správně dovodil odvolací soud, žalovaná nebyla povinna poskytovat konzultační činnost.

Za správnost vypsání výběrového řízení a jeho soulad se zákonem (obchodním zákoníkem i zákonem o veřejných zakázkách) a smlouvou o poskytnutí dotace je odpovědný sám příjemce dotace.

Žalovaná v rámci řádného splnění kontroly měla upozornit žalobce na nedostatky v části zadávací dokumentace, které byly zjištěny poskytovatelem dotace. Poskytovatel dotace upozornil žalobce, že pokud podepíše smlouvu s vybraným uchazečem, hrozí mu sankce ve výši 10 %, což se v daném případě stalo. Odpovědnost za své rozhodnutí, tj. že přes výsledek kontroly provedené poskytovatelem dotace smlouvu s vybraným uchazečem žalobce podepsal, nelze přesunout na žalovanou z toho důvodu, že je odborníkem v dané oblasti. I když žalovaná porušila povinnost z mandátní smlouvy, nezjistila nedostatky dokumentace a následně opět poskytla nesprávnou informaci týkající se dodatečně zjištěných nedostatků dokumentace v této oblasti, nemůže tato okolnost založit odpovědnost žalované za škodu. Sám žalobce měl k dispozici informace týkající se problémů v zadávací dokumentaci a měl tak učinit veškerá opatření k odvrácení škody, v daném případě tedy vyjít z výsledků kontroly provedené poskytovatelem dotace, výběrové řízení zrušit a vypsát nové bez zjištěných nedostatků. Porušení povinnosti žalované spočívající v provedení řádné kontroly zadávací dokumentace vyplývající z mandátní smlouvy, nemůže založit povinnost nahradit škodu, která vznikla tím, že žalovaný na nedostatky výslovně neupozornil, a na vyžádanou radu žalobcem popřel možnost krácení dotace z důvodů nedostatků zjištěných poskytovatelem dotace, neboť z podkladů provedené kontroly tato možnost vzniku škody vyplývala a žalobce byl povinen ve smyslu § 384 odst. 1 obch. zák. učinit potřebná opatření potřebná k odvrácení škody.

Dovolací soud proto dospěl k závěru, že dovolání není důvodné.

zdroj: www.nsoud.cz

Právní věta - redakce.

© EPRAVO.CZ - Sbírka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Daňová exekuce](#)
- [Cenové rozhodnutí rozporné se zákonem](#)
- [Konkordátní smlouva se Svatým stolcem](#)
- [Odpovědnost státu za újmu \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Pracovní doba](#)
- [Katastr nemovitostí](#)
- [Odpovědnost státu za újmu \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Odpovědnost státu za újmu \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Práva dětí](#)
- [Určitost sankcionované povinnosti](#)
- [Zemědělská půda \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)